

**Конфедерация на независимите
синдикати в България**
София, 1040, пл. „Македония“ № 1, етаж
12, стая 9; тел.: 02/ 40 10 540; e-mail:
mnk@knsb-bg.org

**УНИФИЦИРАН ПРОФИЛ НА ДИГИТАЛНИТЕ УМЕНИЯ
ЗА КЛЮЧОВА ДЪЛЖНОСТ:
24216001 ЕКСПЕРТ, СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ,
СЪГЛАСНО ЕВРОПЕЙСКАТА РАМКА ЗА ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ DIGCOMP 2.1**

Унифицираният профил е разработен по проект: BG05M9OP001-1.128-0001 "Партньорство в дигитална среда", финансиран от Оперативна програма Развитие на човешките ресурси, съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд и в съответствие с Приложение 2.1 Образец на документ за описание на унифициран профил на дигиталните умения/компетентности по ключови длъжности/професии от ПЗИСКВАНИИЯ към изготвянето на унифицирани профили на дигиталните умения по ключови длъжности и/или професии по НКЦД 2011 и по нива и области на компетентност, съгласно Европейската рамка за дигитални умения DigComp 2.1

Код	Наименование	Кратко описание
А. Длъжност/Професия		
A1	Икономически сектор	492 Товарен железопътен транспорт
A2	Длъжност	24216001 Експерт, стопанска дейност
A3	Алтернативни наименования на длъжността	Главен експерт гарова и маневрена дейност; Старши експерт гарова и маневрена дейност
A4	Описание на длъжността	Ръководи, организира и контролира цялостния процес за постигане на оптимални резултати от експлоатационната и ремонтна дейност. Организира дейността с цел изпълнение на плана за превоз на товари и увеличаване на приходите.
В. Основни дигитални умения/компетентности		
B11	Област на компетентност	1 Грамотност, свързана с информация и данни
B1	Наименование и код на дигитално умение/компетентност, съгл. DigComp 2.1	DC11 Сърфиране, търсене и филтриране на данни, информация и дигитално съдържание
B12	Описание	Формулира нуждите от информация, търси данни, информация и съдържание в дигитална среда, достъпва ги и навигира между тях. Създава и актуализира лични стратегии за търсене.
B13.1	Ниво на владееие (от)	6 - Напреднало Способност за адаптиране към останалите в сложен контекст
B13.2	Ниво на владееие (до)	6 - Напреднало Способност за адаптиране към останалите в сложен контекст

<p>V14.1 Описанието на ниво на владеење (от)</p>	<p>На напреднало ниво на владеење, в съответствие със собствените си нужди и тези на останалите и в сложен контекст, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оценява нуждите от информация • адаптира стратегията си за търсене, за да намери най-подходящите данни, информация и съдържание в дигитална среда; • обясни как да се получи достъп до тези най-подходящи данни, информация и съдържание и да се навигира между тях; • променя личните стратегии за търсене.
<p>V14.2 Описанието на ниво на владеење (до)</p>	<p>На напреднало ниво на владеење, в съответствие със собствените си нужди и тези на останалите и в сложен контекст, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оценява нуждите от информация • адаптира стратегията си за търсене, за да намери най-подходящите данни, информация и съдържание в дигитална среда; • обясни как да се получи достъп до тези най-подходящи данни, информация и съдържание и да се навигира между тях; • променя личните стратегии за търсене.
<p>V15.1 Знания</p>	<p>Познава методите и принципите за работа с информация във връзка с търговската експлоатацията и свързана с осигуряването на влаковата и маневрена работа. Знае как да си осигури информацията, отнасяща се до подвижния състав.</p>
<p>V15.2 Умения</p>	<p>Обработка количествена и качествена информация, необходима за вземане на решения относно начина на организиране на влаковата и маневрена дейност. Знае как да открие необходимата информация в работна платформа/приложение в смартфон, да получи достъп и да навигира.</p>
<p>V15.3 Поведения</p>	<p>Адаптира информацията за извършване на експлоатационната дейност и прецизира превозна дейност спрямо обемите от товарни пратки.</p>
<p>V16 Примери за използване</p>	<p>Организиране, ръководене и контролиране на правилното осъществяване на дейността по обслужване на участъците с локални товарни влакове в гарите от района на ПТП, маневрената работа, композиране, разкомпозиране и извозване на товара при спазване графика за движение на влаковете, осигуряване на безаварийна работа, ефективно обслужване на товарния трафик и увеличаване на превозите.</p>
<p>V21 Област на компетентност</p>	<p>2 Комуникация и сътрудничество</p>
<p>V2 Наименование и код на дигитално умение/компетентност, съгл. DigComp 2.1</p>	<p>DC21 Взаимодействие чрез дигитални технологии</p>
<p>V22 Описание</p>	<p>Взаимодейства чрез различни дигитални технологии и разбира подходящите дигитални средства за комуникация за даден контекст.</p>
<p>V23.1 Ниво на владеење (от)</p>	<p>2- Основно Самостоятелно и с напътствие, когато е необходимо</p>
<p>V23.2 Ниво на владеење (до)</p>	<p>2- Основно Самостоятелно и с напътствие, когато е необходимо</p>

<p>V24.1 Описанието на ниво на владеење (от)</p>	<p>На основно ниво и самостојателно, с подходяјќо напѓтствие, кога то е необходимо, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • избере прости дигитални технологии за взаимодействие; • идентифицира прости средства за комуникација, подходяјќи за даден контекст.
<p>V24.2 Описанието на ниво на владеење (до)</p>	<p>На основно ниво и самостојателно, с подходяјќо напѓтствие, кога то е необходимо, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • избере прости дигитални технологии за взаимодействие; • идентифицира прости средства за комуникација, подходяјќи за даден контекст.
<p>V25.1 Знанија</p>	<p>Познава технологијата за создавање на документи в дигитална средa или специјализиран софтуер, които се използват от експлоатационните звена. Знае как да прилага информациони технологии за онлайн комуникации. Познава и спазва общите изискванията на документите на ИСУ (Интегрирана система за управление).</p>
<p>V25.2 Умения</p>	<p>Работи с радио и мобилни връзки. Координира и прилага документите и информацијата, свързани със Системата за управление на безопасността и Системата за управление на качеството и конкретните процедури.</p>
<p>V25.3 Поведения</p>	<p>На базата на получената информација осигурува методическа и практическа помош и контрол по правилното изпѓлнение на технологични процес, правилно прилагане на нормативните документи, регламентиращи безопасното извършване на маневрената и влакова работа.</p>
<p>V26 Примери за използване</p>	<p>Следене на измененијата в нормативните документи, заповеди, инструкции и др., свързани с експлоатационната дейност, безопасността на движење на влаковете и извършването на маневрената работа. Свеждането на измененијата до Бизнес Центъра и изискване на стриктно им прилагане.</p>
<p>V31 Област на компетентност</p> <p>V3 Наименование и код на дигитално умение/компетентност, съгл. DigComp 2.1</p>	<p>3 Създаване на дигитално съдържание</p> <p>DC31 Разработване на дигитално съдържание</p>
<p>V32 Описание</p>	<p>Създава и редактира дигитално съдържание в различни формати, изразява се чрез дигитални средства.</p>
<p>V33.1 Ниво на владеење (от)</p>	<p>5 - Напреднало Напѓтствие на останалите</p>
<p>V33.2 Ниво на владеење (до)</p>	<p>6 - Напреднало Способност за адаптиране към останалите в сложен контекст</p>
<p>V34.1 Описанието на ниво на владеење (от)</p>	<p>Освен да напѓтства останалите, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • приложи начини за создавање и редактирање на дигитално съдържание в различни формати; • покаже начини да изрази себе си, чрез создавање на дигитално съдържание.
<p>V34.2 Описанието на ниво на владеење (до)</p>	<p>На напреднало ниво на владеење, в съответствие със собствените си нужди и тези на останалите и в сложен контекст, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • променя дигиталното съдържание, използвайки най-подходящите формати; • адаптира начина, по който изразява себе си, чрез создаването на най-подходящото дигитално съдържание.

<p>V35.1 Знания</p>	<p>Познава пътищата за уточняване на получената информация и при необходимост за попълване и редактиране на електронно съдържанието. Познава приложението на съществуващ фирмен софтуер/инструмент за създаване и обмен на дигитални документи. Запознат е с възможностите за използване на Microsoft Office пакет.</p>
<p>V35.2 Умения</p>	<p>Оценява експлоатационната обстановка и съставя документи, в това число и електронни. Общува ефективно, като структурира и предава информация за извършване на експлоатационната дейност на БЦ и оперативния персонал. Притежава умения за интегриране на специфични елементи от информацията за създаване на нови по съдържание документи в различни формати.</p>
<p>V35.3 Поведения</p>	<p>Контролира изпълнението на нормативните документи, установения ред по работни места в гарите, утвърдените технологии за съвместна работа с НК „ЖИ“ и „БДЖ- Пътнически превози“ ЕООД. В гарите на натоварване приема, анализира и контролира обменната информация, в това число и дигитална свързана с правилното товарене и укрепване на товарите. При негабаритни товари комуникира електронно с ДП „НК ЖИ“.</p>
<p>V36 Примери за използване</p>	<p>Изготвяне на методически указания по прилагането на нормативните документи и изискване за спазването им. Въвеждане на информацията в „Система за експлоатационната и търговска дейност на „БДЖ - Товарни превози“ ЕООД - eBDZCargo“, при спазване на задължителната последователност на работа в системата, съгласно РИ 6.3 04 Ръководство за потребителя „Система за планиране и управление на ресурсите - товарни превози“.</p>

С. Специфични дигитални умения/компетентности

<p>C11 Област на компетентност</p>	<p>2 Комуникация и сътрудничество</p>
<p>C1 Наименование на дигитално умение/компетентност в свободен текст</p>	<p>Споделяне на данни, информация и дигитално съдържание чрез подходящи дигитални технологии</p>
<p>C12 Описание</p>	<p>Споделя данни, информация и дигитално съдържание чрез подходящи дигитални технологии. Действа като посредник, запознат е с практиките за цитиране и позоваване.</p>
<p>C13 Сходно дигитално умение от DigComp 2.1.</p>	<p>DC22 Споделяне чрез дигитални технологии</p>
<p>C14.1 Ниво на владене (от)</p>	<p>2- Основно Самостоятелно и с напътствие, когато е необходимо</p>
<p>C14.2 Ниво на владене (до)</p>	<p>2- Основно Самостоятелно и с напътствие, когато е необходимо</p>
<p>C15.1 Описанието на ниво на владене (от)</p>	<p>Самостоятелно или с напътствие може да борава с дигитални технологии, подходящи за споделяне на данни, информация и дигитално съдържание. Може да използва дигиталната система за съхранение на данни на неговата компания.</p>
<p>C15.2 Описанието на ниво на владене (до)</p>	<p>Самостоятелно или с напътствие може да борава с дигитални технологии, подходящи за споделяне на данни, информация и дигитално съдържание. Може да използва дигиталната система за съхранение на данни на неговата компания.</p>

C16.1 Знания	<p>Познава прилагането на функциите на софтуера за аудио- и видео разговори. Знае как да споделя файлове самостоятелно и чрез специализирана софтуерна система на фирмата, спазвайки правилата на онлайн комуникация и поверителност.</p>
C16.2 Умения	<p>Демонстрира основни знания и опит в сферата на комуникациите. Може да работи с устройства за мобилна комуникация. Предприема действия за организиране на събития, изпращане на покани, планирани в неговия електронен календар. Работа самостоятелно и в екип, използвайки удачно писмена комуникация.</p>
C16.3 Поведения	<p>Извършва строго регламентирани технологични операции съобразно получена/обменена информация. Познава и осигурява достъп до нормативната база, като гарантира спазването на изискванията регламентирани от БЗУТ.</p>
C17 Примери за използване	<p>Контролиране на разследването на случаите, допуснати в нарушение на изискванията по сигурността на влаковата и маневрената работа. Подготвяне на множество дигитални документи (заповеди, писма, доклади, анализи) възложени от ръководител на регионално, регионално звено (Бизнес център).</p>
C21 Област на компетентност	4 Безопасност
C2 Наименование на дигитално умение/компетентност в свободен текст	<p>Познаване и използване на начините за защита на устройствата и дигиталното съдържание до което има достъп</p>
C22 Описание	<p>Познава и използва начините за защита на устройствата и дигиталното съдържание до което има достъп. При риск и заплахата в дигиталната среда прилага мерките за безопасност и сигурност и спазва изискванията за надеждност и поверителност.</p>
C23 Сходно дигитално умение от DigComp 2.1.	DC41 Защита на устройства
C24.1 Ниво на владене (от)	5 - Напреднало Напътствие на останалите
C24.2 Ниво на владене (до)	5 - Напреднало Напътствие на останалите
C25.1 Описанието на ниво на владене (от)	<p>Самостоятелно може да идентифицира прости начини за защита на своите устройства и дигитално съдържание, като разграничава прости рискове и заплахи в дигитална среда.</p>
C25.2 Описанието на ниво на владене (до)	<p>Самостоятелно може да идентифицира прости начини за защита на своите устройства и дигитално съдържание, като разграничава прости рискове и заплахи в дигитална среда.</p>
C26.1 Знания	<p>Познава специфичните мерки за безопасност и сигурност в съответствие с изискванията на нормативната база и разбира рисковете и заплахите в цифровата среда, свързани с фирмена конфиденциална информация и лични данни. Познава специфичните особености на експлоатационната дейност и знае как да отчита промените в информацията, свързана с движението на влаковете и извършването на маневрената работа.</p>

C26.2 Умения	<p>Получава, обработва, предава и съхранява личните данни при стриктно спазване на изискванията за защита на личните данни, съгласно ЗЗЛД и Регламента.</p> <p>Решава технически проблеми на базата на получена информация от системите за експлоатационен мониторинг.</p>
C26.3 Поведения	<p>При идентифициране на проблем, свързан със сигурността и техническото състояние на комуникационните и осигурителни устройства, своевременно уведомява техническите служби.</p> <p>Може да прилага мерки за избягване на проблеми свързани с поверителността и функциониране на устройства за мобилна комуникация.</p> <p>Трябва да не допуска неоторизирана промяна, изтриване или унищожаване на лични данни, съхраняващи се в отдела.</p>
C27 Примери за използване	<p>Участва в анализирани натоварването на експлоатационните мощности и правенето предложения за по-ефективното им използване.</p> <p>Отговаря и се грижи за здравето и безопасността си както и за здравето и безопасността и на други лица, пряко засегнати от неговата дейност, в съответствие с квалификацията му и дадените от работодателя инструкции.</p>
C31 Област на компетентност	5 Решаване на проблеми
C3 Наименование на дигитално умение/компетентност в свободен текст	Прилагане на различни техники за идентифициране на пропуски в дигиталната компетентност
C32 Описание	Разбира къде трябва да подобри или актуализира собствената си дигитална компетентност. Може да подкрепя другите в развитието на дигиталните им компетентности. Търси възможности за собственото си развитие и да бъде в крак с дигиталната еволюция.
C33 Сходно дигитално умение от DigComp 2.1.	DC54 Идентифициране на пропуски в дигиталната компетентност
C34.1 Ниво на владееие (от)	6 - Напреднало Способност за адаптиране към останалите в сложен контекст
C34.2 Ниво на владееие (до)	6 - Напреднало Способност за адаптиране към останалите в сложен контекст
C35.1 Описанието на ниво на владееие (от)	Независимо може да дефинира възникнали проблеми и пропуски при работата със специализирани информационни системи. Може да посочи и обобщи собствената си дигитална компетентност, както и тази на останалите. Дефинира възможности за развитие.
C35.2 Описанието на ниво на владееие (до)	Независимо може да дефинира възникнали проблеми и пропуски при работата със специализирани информационни системи. Може да посочи и обобщи собствената си дигитална компетентност, както и тази на останалите. Дефинира възможности за развитие.
C36.1 Знания	<p>Познава как да прилага различни техники за решаване на редица проблеми, възникнали в работата с информационните системи или при комуникацията с клиенти.</p> <p>Знае как да избере подходящи обучителни курсове, за да повиши и актуализира нивото на владееие на дигитални умения.</p>

C36.2 Умения

Оценява нивото на владеење на дигитални умения.

Преодолява проблеми, свързани с неточности или липса при подаване на информация поради пропуски в дигиталната компетентност.

Повишава знанията си по прилагане на наредбите и правилниците за безопасност при работа, получавайки своевременна информация, в това число и дигитална, за промени в нормативните документи и приложението им.

C36.3 Поведения

При изпълнение на професионалните си задължения определя пропуските в познанията и необходимостта от повишаване на квалификацията на персонала.

C37 Примери за използване

Следене и контролиране чрез дигитални средства на дейността на ръководния и изпълнителския персонал за стриктно спазване на нормативната уредба за безаварийно извършване на маневрената работа, за навременно композиране, разкомпозиране и извозване на местния и транзитен товар и обслужване на влаковете от превозните бригади.

Извършва проучвания като събира и обработва информация във връзка с функционалността на работа на различни системи, при необходимост изготвя доклад за целесъобразността от въвеждане на нови системи и повишаване на квалификацията.